

SAK 13/2005

REGULERING AV BREIFLABB I 2006

Peter Gullestad viste til saksdokumentet hvor det fremkommer:

1. SAMMENDRAG OM ENDRINGER I FORHOLD TIL ÅRETS REGULERING

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende reguleringer for breiflabb med følgende unntak: Tillatt bifangst av breiflabb for norske fartøy som fisker med trål og snurrevad reduseres fra 30 % til 20 %.

Fiskeridirektøren vil videre påpeke at det er behov for å forbedre beskatningsmønsteret av breiflabb, men at det vurderes som urealistisk å oppnå vesentlige forbedringer i beskatningsmønsteret før en har fått på plass et effektivt forvaltningssamarbeid med EU. På kort sikt kan derfor de negative konsekvensene av dagens uheldige beskatningsmønster reduseres/kompenseres ved at nivået på det totale trålfisket reduseres.

2. RESSURSGRUNNLAGET

2.1. ICES-anbefalinger og kommentarer

Den tilgjengelige informasjonen er ikke tilstrekkelig til å vurdere gytebestand eller fiskedødelighet i forhold til risiko. Bestandens tilstand er derfor ukjent. Totale landinger nådde maksimum i 1996 med 35 000 tonn, og har siden minnet kontinuerlig til 12 400 tonn i 2004. Denne trenden holder seg i alle deler av bestandsområdet.

ICES anbefaler at innsatsen i dette fisket ikke bør øke, og at fisket må følges opp med bindende programmer for innsamling av fangst- og innsatsdata på både målart og bifangst.

En rekke faktorer gjorde det umulig å foreta en analytisk bestandsvurdering. Modellen som har vært brukt for breiflabb, krever pålitelige fangst-ved-lengde data, innsatsdata og en toktindeks. Det ble identifisert problemer ved alle tre datakildene. Kilder i fiskerinæringen antyder at det har foregått betydelig feilrapportering og utkast, noe som har ført til upålitelige landingsdata og lengdefordelinger.

Beskatningsmønsteret bør forbedres for å redusere fangsten av yngel og ungfisk. Fisket foregår hovedsakelig på den umodne delen av bestanden, kun det norske garnfisket er rettet mot større fisk. Forvaltningen av denne bestanden må sikre at nok fisk overlever til gytemoden størrelse.

2.2. Havforskningsinstituttets anbefalinger og kommentarer

HI støtter anbefalingen fra ICES, men det er et faktum at de totale fangstene fra områdene vest av Skotland og i Nordsjøen går nedover iflg. statistikken. Instituttet har vanskelig for å tro at dette skyldes lavere fiskeinnsats. Så lenge fangst-per-tråltid (CPUE) benyttes som

indikatormål på bestanden er det avgjørende viktig at man vet hvor stor innsats det blir fisket med, og hvordan effektivitetsutviklingen i flåten har vært og er.

Det er særlig viktig å begrense fangst og utkast av yngel og ungfisk i fisket på denne bestanden i Nordsjøen og vest av Skotland. Det gjøres i dag for lite for å begrense dette. Instituttet ser ingen biologiske grunner til at trål og snurrevad skal slippe å forholde seg til et minstemål for breiflabb på 60 cm. Det gir for liten effekt at det bare er garnfisket som blir pålagt å håndheve et slikt nødvendig minstemål. For norske fartøy er det i dag ved fiske med konsumtrål eller snurrevad tillatt å ha inntil 30% bifangst av breiflabb regnet i vekt i det enkelte hal og om bord. Ved fiske med reketrål er det tillatt å ha inntil 10% bifangst av breiflabb regnet i vekt i det enkelte hal og om bord. På grunn av svært stor innblanding av undermåls breiflabb i disse fiskeriene mener instituttet at målsetningen må være å få redusert tillatt bifangst av breiflabb ved fiske med konsumtrål eller snurrevad til det samme som for reketrål, nemlig 10%. Dette foreslås gjort over kort tid med en første reduksjon av tillatt bifangst satt til 20% i 2006. Dette bør gjøres gjeldende for alle internasjonale fartøy i NØS.

Analyser gjort ved Havforskningsinstituttet indikerer at beskatningsmønsteret i et direkte breiflabbfiske med 360 mm garn gir et utbytte per rekrutt som ligger omtrent dobbelt så høyt som ved det nåværende beskatningsmønsteret (som er en blanding av garn- og trålfiske). Den norske bifangsten av breiflabb med andre redskaper enn 360 mm garn bør derfor begrenses så mye som mulig. Samtidig indikerer beregninger at det er ingen gevinst ved å øke innsatsen i det norske garnfisket langs kysten, tvert i mot. Dagens regelverk med 360 mm maskestørrelse garn, maksimum 500 garn per fartøy, røkting annenhver dag, og fredning 1.3.-20.5. nord for Stad, må derfor i det minste overholdes.

2.3. Nøkkeltall

- Kritisk gytebestandsnivå (B_{lim}): ikke definert
- Føre-var gytebestandsnivå (B_{pa}): ikke definert
- Kritisk fiskedødelighetsnivå (F_{lim}): ikke definert
- Føre-var fiskedødelighetsnivå (F_{pa}): 0,30 (gir et forhold mellom gytebestand og rekruttering som er 35% av det man ville hatt uten fiske)

3. UTVIKLINGEN I FISKET

Tabellen under viser fangstutviklingen i det norske fisket de senere årene. De månedene som helt eller delvis har vært omfattet av garnfredningen i 2003-2005 er uthevet. I denne sammenheng må det nevnes at fredningen i 2004 og 2005 bare har vært nord for 62°N.

Tabell 1: Totalfangst

Måned	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1	178	147	456	191	176	310	148
2	176	191	387	158	134	243	166
3	216	195	350	141	80	171	143
4	223	214	288	217	71	141	139
5	292	438	474	208	103	181	200
6	337	404	442	264	443	483	375
7	424	563	523	368	565	517	480
8	463	553	479	408	456	523	545
9	325	484	686	446	427	491	416
10	312	460	552	371	399	547	330
11	169	421	221	246	341	315	18
12	123	287	139	168	191	148	
Total:	3 239	4 357	4 996	3 186	3 386	4 069	2 959 ¹

Tabellen under viser fangstutviklingen i det norske fisket etter breiflabb nord for 62°N hvor garnfisket etter breiflabb i det vesentligste drives. De månedene som helt eller delvis har vært omfattet av garnfredningen i 2003-2005 er uthevet.

Tabell 2: Fangst nord for 62° N

Måned	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1	99	69	355	108	115	225	94
2	70	97	293	94	75	150	85
3	110	89	215	80	30	68	60
4	114	114	187	117	24	34	41
5	178	316	338	112	45	71	91
6	194	278	288	126	298	353	268
7	231	383	345	176	408	389	375
8	239	355	341	264	343	405	447
9	170	344	523	330	340	399	357
10	168	339	445	284	318	474	276
11	90	334	147	189	277	245	17
12	70	234	75	122	134	94	
Total:	1 732	2 952	3 553	2 000	2 406	2 907	2 110 ¹

¹ Pr. 23. okt. 2005

Tabellen under viser fangstutviklingen i det norske fisket etter breiflabb i Nordsjøen. Fredningsperioden i garnfisket 2003 er uthevet. I 2004 og 2005 har en ikke hatt garnfredning sør for 62°N.

Tabell 3: Fangst sør for 62°N

Måned	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1	70	68	90	71	55	80	49
2	89	78	84	57	51	88	72
3	90	92	127	53	46	95	80
4	87	87	90	87	42	97	87
5	95	101	125	78	49	98	102
6	115	100	133	100	108	115	95
7	149	140	141	130	102	107	85
8	172	165	102	107	81	89	74
9	128	126	130	90	71	73	47
10	130	110	90	73	69	65	47
11	67	79	61	50	59	62	1
12	45	45	54	41	52	48	
Total:	1 236	1 191	1 228	938	784	1 017	738 ¹

Tabellen under viser fisket fra utenlandske fartøyer i NØS i Nordsjøen de senere år. Av utenlandske fartøy er det hovedsakelig trålfartøy fra EU land, og da særlig Danmark, som fisker breiflabb i NØS. EU fartøy har tradisjonelt fisket breiflabb under "others" kvoten. I kvoteavtalen for 2005 ble breiflabb utskilt med spesifikke kvoter. EU ble i denne sammenheng gitt et kvote på 1.800 tonn breiflabb i NØS sør for 62°N.

Tabell 4: Utenlandsk fangst i NØS i Nordsjøen

Nordsjøen	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EU	822	1 238	1 311	1 215	1 541	1 720	1 925	1 720	1 643	1 730	1 534
Andre	16	-	2	4	4	18	25	11	2	11	18
	838	1 238	1 313	1 219	1 545	1 738	1 950	1 731	1 645	1 741	1 552 ²

4. FORSLAG TIL REGULERINGER FOR 2006

Fiskeridirektøren er av den oppfatning at breiflabb, på bakgrunn av tilgjengelig rådgivning og fangststatistikk, er en bestand som må forvaltes ut fra en føre-var tilnærming. Det er videre viktig å få på plass et balansert forvaltningsopplegg som omfatter alle redskapstyper. Breiflabb forekommer som bifangst i nær sagt alle typer fiskerier. Når det gjelder det direkte fisket så fisker norske fiskere med stormaskede garn (360 mm), mens utenlandske fartøy fisker med trål med en maskevidde 120 mm.

² Pr. 4. november 2005.

4.1 Garnfisket

Fiskeridirektøren støtter Havforskningsinstituttet vurdering om at en reduksjon i innsatsen i det norske garnfisket trolig ville bidratt til økt lønnsomhet i det norske garnfisket. Etter noen år hvor det har vært innført mange nye reguleringer i garnfisket vil en i 2006 imidlertid prioritere kontrollen av allerede iverksatte reguleringer fremfor å innføre nye reguleringer. Kontroll av garnfisket etter breiflabb må særlig rettes mot følgende reguleringer:

- Minstemål på 60 cm
- Fredningstid 1 mars – 20. mai nord for 62°N
- Maskevidde 360 mm.
- Røkting av garn annenhver dag.
- Maksimum gammengde på 500 garn per fartøy.

4.2 Bifangst i trål og snurrevad

Fiskeridirektøren slutter seg i hovedsak til Havforskningsinstituttets vurderinger når det gjelder trål og snurrevadfisket av breiflabb. Havforskningsinstituttet tviler på at reduksjonen i trålfangster de senere år skyldes reduksjon i innsats. I norsk sone har en trolig sett en markert økning i trålinnsatsen de senere år. På bakgrunn av trålredskapens manglende seleksjonsegenskaper er Fiskeridirektoratet ikke enig i at det er praktisk å oppstille et minstemål på 60 cm i trålfisket. En bifangstregel som gjaldt for alle trålfartøy, også for EU fartøy, kunne derimot hatt en viss regulerende effekt i forhold til dagens beskatningsmønster hvor store mengder yngel og ungfisk kastes ut.

Fiskeridirektøren foreslår at det i denne omgang må fokuseres på tiltak som kan begrense en ytterligere ekspansjon av trålfisket etter breiflabb i NØS.

Ved vurderingen av mulige tiltak rettet mot trålfisket etter breiflabb er en nødt til å ta hensyn til det etablerte trålfiskeriet som drives i NØS. Gjennom en årrekke har det skjedd en ekspansjon i trålfisket under den såkalte "others" kvoten i kvoteavtalen mellom Norge og EU. En ser videre at et fåtall norske fartøy har utviklet et fiskeri etter samme mønster. Bestandssituasjonen for flere arter i Nordsjøen og Skagerrak er videre i så dårlig forfatning at flere innenfor industri-trål- eller nordsjøtrålgruppene kan være interessert i å vurdere trålfisket etter breiflabb som driftalternativ dersom det legges til rette for ytterligere ekspansjon i dette trålfisket.

EU fartøy er i 2005 begrenset av en kvote på 1.800 tonn. Dette innebærer at det er satt et tak for hvor mye fartøy fra disse landene kan fiske i NØS. På grunn av utkast av yngel og småfisk er det vanskelig å anslå reelt kvantum eller fiskedødelighet i dette fiskeriet.

Fiskeridirektoratet viser i denne sammenheng til at Kystvaktens inspeksjoner indikerer at nær 100 % av all breiflabb som fiskes med trål er under minstemålet som gjelder i det norske garnfisket (60 cm), samt at sammenligninger mellom fangstsammensetningen i individuelle trålfangster og fangsten ombord indikerer utkast av all yngel og ungfisk under en viss

Sigvald Berntsen viste til at tillatt bifangst av breiflabb ble økt fra 20 % til 30 % i 2004 etter konsultasjoner mellom fiskeriministrene i Norge og Danmark. Norges Fiskarlag foreslår derfor at tillatt bifangst også i 2006 settes til 30 % for å få en hensiktsmessig avvikling av fisket.

Peter Gullestad viste til at det her ikke er snakk om uunngåelig bifangst av breiflabb, men at det er om å gjøre å ha innblanding av breiflabb.

Valter Rasmussen viste til at bifangsten de siste årene har variert fra 10 % til 30 %. Danske trålere har ingen bifangstregler, mens norske fartøy her får en skjerpelse av bifangstreglene. Bifangst på 30 % har i praksis ingen regulerende effekt.

Arne Helge Kristoffersen tok opp spørsmålet om fredningstid. Norges Kystfiskarlag ønsker at fredningstiden for breiflabb samsvarer med fredningstiden for fiske etter kveite med garn, dvs. fra 20. desember til 1. mai. Dette fordi en ønsker å frita breiflabbfiskerne fra beskyldninger om at de egentlig driver kveitefiske. Norges Kystfiskarlag ber også Fiskeridirektøren vurdere hensiktsmessigheten av å tillate direktefiske etter kreps med trål i NØS, spesielt med hensyn til uunngåelig bifangst av breiflabb i krepsetrål.

Kjell Nedreaas viste til at forskerne har problemer med å beregne den nøyaktige bestanden av breiflabb. Men det er imidlertid kan si, er at reduserte trålfangster ikke skyldes redusert innsats. I norsk sone har en trolig sett en markert økning i trålinsatsen de senere år. Forvaltningen av bestanden må sikre at nok fisk overlever til gytemoden størrelse. Breiflabben blir gytemoden når den er ca. 19 cm. Data fra Kystvaktens inspeksjoner av krepsetrålere viste at i de tilfellene hvor innblandingen av breiflabb var størst, var det ca. 20 % bifangst av breiflabb i det enkelte hal eller om bord. Flere fartøy hadde imidlertid fangster med mindre enn 20 % bifangst av breiflabb. En kan på bakgrunn av denne informasjonen konkludere med at krepsetrålfisket kan videreføres, og at når en tillater 20 % bifangst av breiflabb, har dette begrenset effekt. Målsetningen bør derfor være å få redusert tillatt bifangst av breiflabb ved fiske med konsumtrål eller snurrevad til det samme som for reketrål, 10 %. Innspillet om å endre fredningstiden slik at den samsvarer med fredningstiden for kveite er greit, gitt at en opprettholder fredningstiden fra 20. desember til 20. juni.

Jan Birger Jørgensen viste til at det er få norske fartøy som driver krepsefiske i samme område som danskene. Disse fartøyene (2, 3 fartøy) har tillatt bifangst av breiflabb på 30 %, mens danskene har ingen bifangstregel. Fiskerne bør likebehandles når de fisker på samme felt. Norges Fiskarlag jobber for å få til en innstramming sammen med EU. Norges Fiskarlag opprettholder derfor sitt forslag om å tillate 30 % bifangst av breiflabb.

Robert Misund viste til at danskene ikke har bifangstregler, men en kvote på breiflabb. Når kvotetaket er nådd har de ikke mulighet til å drive sitt fiskeri lengre. Norge har ingen kvote og regulerer derfor fisket med en bifangstprosent.

Johán H. Williams viste til at som et alternativ til bifangstregelen kan en benytte den danske modellen, og sette en kvote på breiflabb. Bifangstprosenten ble av likebehandlingshensyn mellom norske og danske fiskere økt fra 20 % til 30 % i 2004. Fra 2005 endret situasjonen seg ved at EU fartøy fikk adgang til å fiske direkte på en kvote på 1.800 tonn i NØS uten bifangstbegrensninger. Bifangstregelen på 30 % ble videreført for norske fartøy i 2005.

Harald Østensjø viste til at det er 2 fartøy dette gjelder spesielt. Redusert bifangst av breiflabb forringer deres driftsgrunnlag, og de vet ikke hva de skal leve av.

Peter Gullestad sa at det er betenkelig at det allerede er 2 fartøy som er avhengig av denne driftsformen. Dersom en skal lykkes med å hindre ytterligere ekspansjon i trålfisket etter breiflabb så må bifangstregelen være så streng at den ikke oppmuntrer til et økt trålfiske etter breiflabb. I henholdt til Kjell Nedreaas er det fullt mulig å drive med 20 % bifangst. Han viste videre til at det nå foreligger tre forslag til tillatt bifangst

Norges Fiskarlag: 30 %
Norges Kystfiskarlag: lavere enn 20 %
Fiskeridirektøren og Sametinget: 20 %

Kjell-Olaf Larsen viste til at FHL har ingen oppfatning mht. bifangstprosenten.

Jakob M. Jakobsen viste til at vi ennå har en vei å gå. Han foreslår å redusere tillatt bifangst av breiflabb over en lengre tidsperiode, og på bakgrunn av det sette bifangstprosenten til 25 % i 2006.

Peter Gullestad kan, dersom dette er et trinn på veien mot et bedre forvaltningsregime, godta tillatt bifangst på 25 %. Kanskje en kan finne andre innfallsvinkler på et senere tidspunkt. Fiskeridirektøren ser for seg at en innstramming i bifangstregelen vil redusere insentivene til å investere i dette fiskeriet.

Hilde Rødås Johannesen viste til at en tidligere har gått fra 10 % til 20 % og til 30 % i løpet av ett år. Hun finner det rart at en ikke kan gå ned ytterligere 5 %, slik at tillatt bifangst av breiflabb blir 20 %.

Harald Østensjø ønsker tall på bordet dersom en skal ta beslutninger som får betydning ut over 2006.

Peter Gullestad viste til behovet for langsiktige bevegelser som går i rett retning, i tillegg til at en får signalisert til den norske flåten at dette er et fiskeri en ikke ønsker å ha.

Peter Gullestad fikk etter dette, med unntak av Sametinget enighet i Reguleringsrådet om å sette tillatt bifangst av breiflabb for norske fartøy som fisker med trål og snurrevad til 25 %.

Fiskeridirektøren gikk så tilbake til forslaget fra Arne Helge Kristoffersen om å utvide fredningstiden for breilabb til å samsvare med fredningstiden for kveite.

Thor Wold kan ikke ta stilling til dette forslaget og Norges Fiskarlag går derfor inn for Fiskeridirektørens forslag til fredningstid.

Jan Birger Jørgensen sa at Norges Fiskarlag ikke er beredt til å gå inn på dette spørsmålet. Arbeidsgruppen kom ikke frem til et felles forslag til fredning. Han føler at det er aksept i næringen for det regimet som er innført og ønsker derfor ikke at dette skal røre på seg igjen.

Peter Gullestad synes forslaget om å utvide fredningstiden er et positivt bidrag. Vårt siktemål i 2006 er å sørge for at gjeldende regelverk blir fulgt. I henhold til regelverket har du ikke lov til å fiske kveite med breiflabbsgarn. Dersom du får kveite, må du forlate feltet. Kystvakten kommer til å øke innsatsen i kontroll av dette fiskeriet. Fiskeridirektøren konkluderte etter dette med at en ikke ser rekkevidden av forslaget til Norges Kystfiskarlag, og Fiskeridirektoratet vil derfor komme tilbake til denne problemstillingen senere.